

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/84/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3822202493
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:3822202493.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a členiek senátu Mgr. Silvie Tisovej a JUDr. Miriam Štillovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: matka C. D., nar. XX.XX.XXXX, pobytom E. XXX, právne zastúpená: JUDr. Jana Bezáková, advokátka so sídlom Bakalárska 6, Prievidza, a otec A. B., nar. XX.XX.XXXX, pobytom F. G. X/X, D., právne zastúpený: JUDr. Alena Pečenárová, advokátka so sídlom Pažiť 188, Partizánske, o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloleté dieťa, na odvolanie otca voči rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 6P/29/2022 - 218 zo dňa 31.05.2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie mení tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého A. výživným vo výške 240 eur mesačne počnúc dňom 01.07.2022 do 31.08.2023 a výživným vo výške 280 eur mesačne počnúc dňom 01.09.2023, a to do 15. dňa mesiaca, na ktorý sa výživné poskytuje, k rukám matky.

II. Otec je povinný zaplatiť nedoplatok na zvýšenom výživnom za obdobie od 01.07.2022 do 30.06.2024 vo výške 1 360 eur v mesačných splátkach po 100 eur spolu s bežným výživným tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého nedoplatku.

III. Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 18P/14/2020-46 zo dňa 29.05.2020 v časti úpravy výživného na maloletého A..

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov prvostupňového ani odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom č. k. 6P/29/2022 - 218 zo dňa 31.05.2023 Okresný súd Prievidza (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého („mal.“) A. zo sumy 200 eur na sumu 290 eur mesačne počnúc 01.07.2022 (výrok I.). Nedoplatok na výživnom za obdobie od 01.07.2022 do rozhodnutia vo veci (31.05.2023) v sume 1 080 eur otca zaviazal splácať v mesačných splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným, počnúc právoplatnosťou napadnutého rozsudku pod stratou výhody splátok pri nezaplatení dvoch splátok (výrok II.). Poznamenal, že týmto dochádza k zmene rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 18P/14/2020-46 zo dňa 29.05.2020 v časti určenia výživného na maloletého (výrok III.). Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok IV.).

Prvostupňový súd dospel k záveru, podľa ktorého sú splnené podmienky pre zvýšenie výživného z dôvodu podstatnej zmeny pomerov na strane maloletého, ktorému sa zvýšili výdavky v súvislosti s pokročilejším vekom (nastúpil na základnú školu), ako aj otca, ktorému sa zvýšil priemerný mesačný zárobok vrátane diét. Zohľadnil aj rozhodnutia súdu prvej inštancie v konaniach vedených pod sp. zn.

11Pc/11/2022 zo dňa 01.12.2022 a sp. zn. 10P/43/2022 zo dňa 13.04.2023, podľa ktorých je otec povinný hradiť zvýšené výživné na mal. H. vo výške 280 eur a na plnoletého I. vo výške 320 eur mesačne. Mal za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca plniť si zvýšenú vyživovaciu povinnosť v sume 290 eur mesačne od 01.07.2022 (od podania návrhu), keďže otec dosiahol za obdobie 01/2022 - 12/2022 priemerný mesačný zárobok 1.985,10 eur, za január 2023 sumu 2.173,76 eur, za marec 2023 sumu 2.609 eur a za apríl 2023 sumu 2.297 eur, a to napriek tomu, že podľa tvrdení otca pracuje viac, aby mohol zaplatiť výživné matke ďalších svojich detí. Zistil, že otec sa okrem plnenia vyživovacej povinnosti so svojimi deťmi nestretáva, teda sa iným spôsobom na ich výchove a výžive nepodieľa. Nedoplatok na výživnom určený ako rozdiel medzi zvýšeným výživným a dosiaľ určeným výživným (90 eur mesačne) za obdobie 12 mesiacov povolil splácať spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody poskytnutých splátok. O trovách konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec s poukazom na § 355 ods. 1, § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). So zvýšením výživného nesúhlasil, poukazujúc na vek maloletého a jeho potreby, keď boli zohľadnené napr. náklady na bývanie, ktoré by mali byť v rézii zákonného zástupcu, náklady na cestovné, ktoré by matka mala aj v prípade, keby dieťa navštevovalo Základnú školu v Nitrici, ako aj náklady na stravu pre psa, ktorého si otec po rozchode chcel vziať k sebe. Namietal tiež náklady spojené s letným táborom maloletého, keď by tento mohol tráviť čas prázdnin u neho. Poukázal, že maloletý žiadnu špeciálnu liečbu nepotrebuje. Zdôraznil trvanie vyživovacej povinnosti voči ďalším dvom deťom, ku ktorým podľa neho súd prvej inštancie podľa otca neprihliadol. Porovnal výšku výživného pre maloletého s tým, ktoré bolo určené pre jeho staršie deti: voči plnoletému I. 320 eur mesačne a zameškané výživné vo výške 736,30 eur, na H. 280 eur mesačne a od septembra 2023 320 eur mesačne a zameškané výživné vo výške 700 eur, ktoré bol povinný uhradiť do 30.09.2023. Tvrdil, že aktuálny zvýšený príjem vrátane vyšších diét má len z dôvodu vyššieho pracovného nasadenia za účelom splnenia vyživovacej povinnosti voči starším synom. Podľa otca súd prvej inštancie zle vyhodnotil skutkový stav v tom, že otec je schopný zabezpečiť si zvýšený príjem nepretržite, nakoľko by išlo o porušenie Zákonníka práce zo strany zamestnávateľa otca. Mal za to, že neboli zohľadnené ani zvýšené výdavky v sume 700 eur na jeho stravovanie. Tvrdil, že súd prvej inštancie opätovne nevyhodnotil majetkové pomery oboch rodičov, keď matka má vo vlastníctve aj rodinný dom a auto a otec nemá k dispozícii žiadne majetky a má len prenajatý byt, pričom matka nemá žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Uviedol, že má naďalej záujem sa s maloletým stretávať, preto aj prebieha konanie vo veci výkonu rozhodnutia pod sp. zn. 14Em/1/2022; prípadnú nechuť maloletého stretávať sa s ním pripísal neprimeranému nátlaku matky. Namietal, že z každej pracovnej cesty doniesol maloletému darček a obdaroval ho aj pri jeho sviatkoch; tieto dary však matka hneď dala na predaj, preto otec s ich nakupovaním prestal. Podľa jeho názoru v prípade zvýšenia výživného na sumu 290 eur mesačne by matka nemala rovnakú mieru nákladov spojenú so starostlivosťou. Podľa otca súd prvej inštancie nerešpektoval pokyny odvolacieho súdu z predchádzajúceho konania. Navrhol návrh matky na zvýšenie výživného zamietnuť v celom rozsahu.

3. Kolízny opatrovník považoval výživné určené napadnutým rozsudkom za primerané veku a odôvodneným potrebám maloletého.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní o výške výživného zohľadnil všetky namietané skutočnosti vrátane vyživovacej povinnosti otca k jeho ostatným deťom, aj oprávnené náklady na maloletého, ktoré boli riadne odôvodnené. Tvrdila, že otec na pojednávaní teda sám uviedol, že je v jeho možnostiach a schopnostiach zabezpečiť si vyšší príjem, z ktorého sa v čase vydania rozhodnutia aj vychádzalo. Navrhla napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu potvrdiť.

5. Otec v odvolacej replike uviedol, že potreby maloletého a výživné na neho určené nemôžu byť vyššie ako u jeho dospelávajúceho syna. Podľa neho maloletý nepotrebuje žiadnu zvláštnu zdravotnú starostlivosť. Tvrdil, že vyšší príjem má len dočasne do augusta 2023, a aj to len z dôvodu vyšších diét, ktoré sú v zmysle zákona a aj podľa názoru Krajského súdu v Trenčíne uvedeného v predchádzajúcom rozhodnutí určené na iný účel ako na neprimerané zvýšenie výživného. Vyjadrenie kolízneho opatrovníka považoval za zaujaté voči nemu, najmä ak vie, že matka otcovi bráni v stretávaní so synom. Zotrval na podanom odvolaní.

6. Matka sa v odvolacej duplike pridržiavala svojich predchádzajúcich vyjadrení.

7. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 3 ods. 5 CMP), preskúmal vec v intenciách ust. § 65 a § 66 CMP a po vykonaní odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP rozsudok prvostupňového súdu podľa ust. § 388 CSP zmenil.

8. Z obsahu spisového materiálu mal odvolací súd preukázané, že návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 29.06.2022 sa matka domáhala zvýšenia výživného otca na mal. A. zo sumy 200 eur na sumu 350 eur mesačne. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 6P/29/2022-99 zo dňa 07.10.2022; tento rozsudok bol uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 19CoP/4/2023 - 148 zo dňa 08.02.2023 zrušený a vec bola z dôvodu nedostatočne zisteného skutočného stavu veci vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Z vykonaného dokazovania na prvom stupni boli preukázané pomery účastníkov tak, ako sú opísané v odseku 1. odôvodnenia tohto rozsudku. Ďalej odvolací súd v rámci ním vykonaného dokazovania zistil, že otec v období od 02/2023 do 03/2024 dosiahol priemerný čistý mesačný príjem 2 129 eur (vrátane diét), vyživovacia povinnosť otca k plnoletému synovi I. určená vo výške 320 eur bola od 01.09.2023 zrušená, avšak súčasne došlo k zvýšeniu vyživovacej povinnosti na syna H. zo sumy 280 eur na sumu 320 eur mesačne. Otec počas konania hradil na mal. A. výživné vo výške 200 eur mesačne. Matka za obdobie 04/2023 - 03/2024 dosiahla čistý priemerný mesačný príjem 1 304 eur.

9. Z takto ustáleného skutkového stavu následne pri rozhodnutí vychádzal aj odvolací súd konštatujúc, že na strane otca došlo síce k zvýšeniu príjmu, avšak iba o cca 10 percent, keď naposledy dosahoval mesačný čistý príjem 1.944 eur. Na strane druhej, oproti obdobiu, kedy sa výživné určovalo naposledy, sa matke zvýšil príjem podstatným spôsobom, zo sumy 734 eur na sumu 1 300 eur mesačne, a teda si vyživovaciu povinnosť môže plniť nielen osobnou starostlivosťou, ale aj materiálne. Matka je tiež vlastníčkou rodinného domu a nemá žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Aj keď nemožno opomenúť zvýšenie výdavkov na mal. A. spojených s nástupom na základnú školu, je nutné prihliadnuť, že k zvýšeniu výživného dochádza po relatívne krátkom období (2 rokov). Odvolací súd konštatuje, že pri existencii ďalších dvoch vyživovacích povinnostiach k starším deťom výživné vo výške 290 eur mesačne určené súdom prvej inštancie presahuje možnosti a schopnosti otca. Stotožňuje sa tiež námietkou otca, že nie je možné spravodlivo od neho požadovať permanentný zvýšený pracovný výkon počas dlhého obdobia. Správne tiež otec uviedol v odvolaní, že v prípade práceneschopnosti sa nemocenské dávky budú odvíjať od výšky jeho základného príjmu bez ohľadu na predtým poskytované cestovné náhrady (tzv. diéty), ktoré skutočnosti je nutné vziať do úvahy. Podľa názoru odvolacieho súdu aj keď sa cestovné náhrady do príjmu započítavajú, v prvom rade slúžia na úhradu zvýšených nákladov otca na stravovanie, ubytovanie a pod. v zahraničí.

10. Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené považoval za primerané zvýšiť výživné na mal. A. o 20 percent pôvodne určeného výživného, t. j. na sumu 240 eur mesačne, a to od podania návrhu do 31.08.2023, kým trvala vyživovacia povinnosť otca k plnoletému I. určená vo výške 320 eur mesačne. Následne, aj po zohľadnení zvýšenej vyživovacej povinnosti otca na mal. H. vo výške 320 eur mesačne, je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na mal. A. sumou 280 eur mesačne. Celkovo tak vyživovacia povinnosť otca bude činiť 600 eur mesačne, po úhrade ktorej mu zostáva dostatok prostriedkov na zabezpečenie vlastných potrieb, a to vrátane nájomného bývania vo výške 300 eur mesačne, ktoré odvolací súd vyhodnocuje ako primerané.

11. Vzhľadom k tomu, že otec dosiaľ prispieval na výživu maloletého len pôvodne určeným výživným vo výške 200 eur, vznikol mu nedoplatok na zročnom zvýšenom výživnom v sume 1.360 eur, ktorý predstavuje rozdiel 40 eur za obdobie 14 mesiacov a rozdiel 80 eur za obdobie 10 mesiacov. Tento bolo povolené otcovi splácať v mesačných splátkach po 100 eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok v prípade omeškania čo i len s jednou splátkou.

12. Vzhľadom k tomu, že podľa § 231 CSP dochádza k zmene pôvodného rozsudku o úprave výživného na mal. A., bolo nutné túto okolnosť uviesť vo výroku rozhodnutia.

13. O náhrade trov odvolacieho a prvostupňového konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 52 CMP nezistiac dôvody, pre ktoré by bolo spravodlivé priznať niektorému z účastníkov ich náhradu podľa § 55 CMP.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku **o d v o l a n i e** nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).